

Горlach М.В.

*студентка 5-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

РОЛЬ АДВОКАТСЬКОЇ ЕТИКИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Професійна етика адвоката, так само як духовність і моральність, формується соціальним середовищем, суспільством, його ціннісними настановами, моральними принципами та нормами. Вона є одним з вагомих показників розвитку громадянського суспільства, його внутрішньою характеристикою, що визначається закріпленими в Конституції України правами та свободами громадян, законністю, рівнем правопорядку і станом правосуддя. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачає дотримання Правил адвокатської етики як одного з основних професійних обов'язків адвоката (Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 №5076 – VI // Відомості Верховної Ради. – 2013. - №27. – ст.282.). Правила адвокатської етики – це збір корпоративних норм, що вміщує обов'язкові для адвокатів та їх об'єднань етичні приписи, однак не є нормативно-правовим актом. Вони передбачають принципи адвокатської етики, серед яких, наприклад, як незалежність, дотримання законності, домінування інтересів клієнтів, конфіденційність, чесність та порядність (Правила адвокатської етики: Затверджені Установчим З'їздом адвокатів України 17.11.12 року. Електронний ресурс. - [Режим доступу]: <http://vkdka.org/pravil-advokatskoji-etiki/>).

А також, не абияке виховне значення мають також етичні норми адвокатської діяльності, не закріплені в офіційних документах, їх добровільне та глибоко свідоме виховання, засноване на загальнолюдських уявленнях про доброту та зло, справедливість та гуманізм, обов'язок, совість тощо. Тому що, саме професійна зрілість адвоката не може характеризуватися певною сумою знань, умінь, навичок вона також включає відповідний рівень морального розвитку особистості, оволодіння нею моральними вимогами цієї професії.

Зокрема, ще виділяють такі вимоги до роботи адвокатів, як стиль спілкування з клієнтами; дотримання правил поведінки в суді та інших державних органах; стиль спілкування з процесуальними опонентами, тобто характер відносин між адвокатами, які представляючи в кримінальному та цивільному судочинстві інтересів сторін; культура усної і письмової мови. Отже, важливим є питання щодо поведінки адвоката з колегами та його клієнтами. Поведінка адвоката по відношенню до інших адвокатів має ґрунтуватися на повазі. В деяких випадках до адвоката звертається клієнт, який раніше вже звертався до іншого адвоката. Згідно з етичним уявленнями адвокат, який приймає доручення в того клієнта, повинен зв'язатися зі своїм колегою. Адвокату завжди необхідно пам'ятати про те, що будь-які неприязні почуття, існуючі або які виникли між клієнтами, особливо під час судового процесу, не повинні впливати на адвоката в його поведінці як по відношенню до інших адвокатів, так і по відношенню до клієнтів. Ще цікавим фактом може бути, коли є якісь особисті неприязні стосунки між адвокатом, які займаються однією справою, представляючи інтереси різних сторін, можуть перешкоджати якісному наданню правової допомоги, а також заважати нормальному розгляду справи у суді. Правилами адвокатської етики потрібно закріпити обов'язок адвоката надати максимальну допомогу своєму колезі в його професійній діяльності, допомогти порадою в визначенні правової позиції, в вирішенні складного правового спору, колізії. Проте адвокату не можна забувати про почуття такту.

І також щодо одного з найважливіших етичних правил є поважне ставлення адвоката до суду. Що стосовно цивільного судочинства закон зобов'язує сумлінно користуватися своїм правами осіб, які беруть участь у справі. Етичні норми, що регулюють поведінку адвоката в суді, досить прості й очевидні. При дотриманні належної поваги до суду адвокат зобов'язаний захищати інтереси клієнта сумлінно і з максимальною для нього вигодою. Також, неприпустимо для адвоката умовляти свідків відмовитися від дачі показань або рекомендувати таким свідкам не з'явитись до суду, усвідомлено рекомендувати свідкові давати завідомо неправдиві показання, без необхідності переконувати свідків в чому – небудь, вступати зі свідками в суперечки.

Слід зазначити, ще на рахунок того, що у багатьох країнах Європи існують кодекси адвокатської етики, що являють собою правила, яких мають дотримуватися адвокати у професійній діяльності та поведінці. Зокрема, запроваджений і діє зараз Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського співтовариства від 01.10.1988р. (Загальний кодекс правил адвокатів країн Європейського співтовариства від 01.10.1988. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_343). Важливо що адвокати України при здійсненні адвокатської діяльності в інших країнах, що входять до Європейського Союзу, зобов'язані дотримуватися як етичних норм, встановлених Правилами адвокатської етики, так і професійно – моральних правил, установлених Загальним кодексом правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства. А за умов виникнення суперечностей та неузгодженостей перевага буде надаватиметься положенням міжнародного документу. Отже, адвокатська етика – це приписувана корпоративними правилами належна поведінка адвоката у тих випадках, коли правові норми не встановлюють для цього конкретних правил поведінки. В адвокатській діяльності етика займає важливе місце, адже моральні якості та вміння адвоката дотримуватися відповідної поведінки, основних принципів адвокатської етики характеризують його як спеціаліста своєї галузі. Етика покликана забезпечити належну поведінку адвоката при виконанні своїх обов'язків, надати моральний характер адвокатській діяльності, наповнивши її гуманістичним змістом, та сформувати належний рівень довіри до адвокатури як публічно – правового інституту.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що адвокатура займає особливе і досить значне місце. Тому дотримання адвокатами етичних правил є необхідним для збереження і підвищення іміджу адвокатської професії. Усе вищезазначене спонукає до роздумів про необхідність зважених дій для підвищення якості підготовки правознавців. Вважаю необхідним ввести до навчальної програми юридичних навчальних закладів таку обов'язкову навчальну дисципліну, як «Психологія», адже адвокат – це професія, тісно пов'язана із спілкуванням з людьми, із вирішенням питань, які мають надзвичайно велике значення для людини, а тому адвокат повинен добре орієнтуватися у психології особистості, аби не вчиняти помилок та працювати ефективно, з дотриманням честі і гідності людей, з якими він співпрацює.

Також, щоб правознавець був свідомим у виборі своєї професії, психологічно підготовлений до неї і міг в будь-яких умовах знайти правовий вихід із ситуації. А на законодавчому рівні, варто посилити відповідальність адвоката за порушення свого професійного обов'язку та правил адвокатської етики, а також ввести інститут обов'язкового страхування професійної відповідальності. Крім того, важливо змінити вимоги до досвіду у юридичній сфері майбутнього адвоката при здачі іспитів для отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю з 1 року до 4. Це достатній час для отримання необхідних теоретичних та практичних навичок, вивчення особливостей, усіх нюансів професії адвоката, а також для пізнання самого життя, адже адвокат як особа, якій довіряють людську долю, повинен сам бути досвідченим в особливостях нашого буття. Це зумовить більш відповідальне та сумлінне ставлення адвокатів до своїх професійних обов'язків.

Давиденко А.С.

*студентка 5-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АДВОКАТСКА ЕТИКА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Адвокатська етика - своєрідний кодекс честі і гідності професійного юриста. Цей негласний кодекс являє собою збір правил поведінки адвокатської професії, які забезпечують моральний характер їх діяльності.

Предмет адвокатської етики складає гідне поводження члена адвокатської спільноти, яка передбачена корпоративними вимогами в тих ситуаціях, коли законодавчі і правові норми не встановлюють для нього чітко визначених правил поведінки [Барщевський М.Ю. Адвокатська етика.- 2-е вид. испр.- М.: 2005. С. 37].